

Wykaz zagadnień z przedmiotu „Prawo handlowe”

Studia Stacjonarne Prawa, Studia Niestacjonarne Prawa (W) i (Z)

I. Pojęcie i przedmiot prawa handlowego oraz jego miejsce w systemie prawa.

1. Prawo handlowe jako część prawa prywatnego.
2. Kryteria wyodrębnienia prawa handlowego.
3. Stanowisko polskiego ustawodawcy w kwestii wyodrębnienia prawa handlowego.
4. Definicja i problem nazwy.
5. Podział prawa handlowego.
6. Źródła prawa handlowego. Znaczenie regulacji przyjętych w Unii Europejskiej dla polskiego prawa spółek.

II. Pojęcie podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą (przedsiębiorcy).

1. Ewolucja używanych określeń: kupiec, jednostka gospodarki uspołecznionej, podmiot gospodarczy, przedsiębiorca.
2. Przedsiębiorca - pojęcie i znaczenie tego terminu dla współczesnego prawa handlowego. Definicje pojęcia przedsiębiorca w systemie prawa, w szczególności: art. 43¹ KC, art. 4 ustawy Prawo przedsiębiorców, art. 2 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji
3. Przedsiębiorca a przedsiębiorstwo.
4. Przedsiębiorca a konsument. Specjalny porządek prawny obrotu z udziałem konsumenta.
5. Konsekwencje uzyskania statusu przedsiębiorcy.
6. Formy prowadzenia działalności gospodarczej.

III. Ewidencja i rejestracja przedsiębiorców.

1. Rodzaje ewidencji i rejestrów mających znaczenie dla przedsiębiorców.
2. Źródła prawa oraz znaczenie i funkcje Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Wpis i jego znaczenie oraz udostępnianie danych przez CEIDG. Punkt Informacji dla Przedsiębiorcy.
3. Źródła prawa oraz znaczenie i funkcje Krajowego Rejestru Sądowego (KRS). Rodzaje rejestrów wchodzących w skład KRS. Domniemania związane z wpisem do rejestru przedsiębiorców. Centralna Informacja Krajowego Rejestru Sądowego.
4. Postępowanie rejestrowe do rejestru przedsiębiorców: zakres podmiotowy wpisów, wniosek o wpis, zakres kognicji sądu.
5. Znaczenie regulacji przyjętych w Unii Europejskiej dla organizacji i funkcjonowania rejestru przedsiębiorców.

IV. Oznaczenie przedsiębiorcy. Firma a nazwa przedsiębiorstwa.

1. Pojęcie firmy, sposób obierania firmy.
2. Zasady prawa firmowego.
3. Oznaczenie przedsiębiorcy a nazwa przedsiębiorstwa.
4. Nazwa handlowa.

V. Występowanie przedsiębiorcy w obrocie.

1. Własne czynności przedsiębiorcy.
2. Czynności handlowe potrzeba wyodrębnienia. Przykłady odrębności w regulacji czynności z udziałem przedsiębiorcy oraz pomiędzy przedsiębiorcami.
3. Występowanie przedsiębiorcy w obrocie za pośrednictwem innych osób. Pełnomocnicy, pośrednicy, zastępcy pośredni.
4. Prokura i jej znaczenie dla stosunków handlowych.
5. Zarządca sukcesyjny przedsiębiorstwem osoby fizycznej.
6. Problem zakładów i oddziałów przedsiębiorcy.
7. Formy współdziałania przedsiębiorców: współdziałanie jednorazowe (umowy) i strukturalne (spółki, konsorcja, holdingi, koncerny).

VI. Prowadzenie działalności gospodarczej przez osoby fizyczne.

1. Początek i koniec statusu przedsiębiorcy.
2. Wpis do ewidencji a status przedsiębiorcy.
3. Osoba małoletnia jako przedsiębiorca.
4. Wykonywanie działalności gospodarczej przez małżonków.
5. Wykonywanie wolnego zawodu.

VII. Spółki osobowe jako przedsiębiorcy.

1. Wykorzystanie spółki cywilnej do prowadzenia działalności gospodarczej.
2. Cechy charakterystyczne handlowych spółek osobowych. Podmiotowość handlowych spółek osobowych.
3. Powstanie, zasady funkcjonowania, ustanie i odpowiedzialność za zobowiązania:
 - a) spółki jawnej,
 - b) spółki partnerskiej,
 - c) spółki komandytowej,
 - d) spółki komandytowo-akcyjnej,
4. Umowa spółki cichej.
5. Spółki osobowe zakładane za pomocą normatywnego wzorca umowy.

VIII. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

1. Jednoosobowa spółka z o.o.
Spółka z o.o. w organizacji. Spółka z o.o. zakładana za pomocą normatywnego wzorca umowy. Powstanie spółki z o.o.
2. Kapitał zakładowy. Podwyższenie i obniżenie kapitału zakładowego w spółce z o.o. Pojęcie udziału.
3. Organy spółki z o.o. Organizacja i sposób funkcjonowania zgromadzenia wspólników. „Wirtualne” zgromadzenie wspólników. Zaskarżanie uchwał zgromadzenia wspólników.
4. Wyłączenie wspólnika.

5. Rozwiązanie i likwidacja spółki z o. o.

IX. Spółka akcyjna.

1. Konstrukcja spółki akcyjnej jako klasycznej spółki kapitałowej.
2. Powstanie spółki akcyjnej. Spółka akcyjna w organizacji.
3. Prawa i obowiązki akcjonariusza. Pojęcie i rodzaje akcji.
4. Kapitał zakładowy. Podwyższenie i obniżenie kapitału zakładowego w spółce akcyjnej. Prawo poboru.
5. Organy spółki akcyjnej.
6. Organizacja i sposób funkcjonowania walnego zgromadzenia. Zaskarżanie uchwał walnego zgromadzenia.
7. Rozwiązanie i likwidacja spółki akcyjnej.
8. Zastosowanie spółki akcyjnej. Specjalne rodzaje spółek akcyjnych. Spółki publiczna.

X. Prosta spółka akcyjna.

1. Powstanie prostej spółki akcyjnej (PSA). Prosta spółka akcyjna w organizacji. Prosta spółka akcyjna zakładana za pomocą normatywnego wzorca umowy.
2. Charakterystyka ustroju majątkowego prostej spółki akcyjnej. Kapitał akcyjny. Rodzaje wkładów do PSA
3. Rodzaje akcji i uprawnienia członkowskie w prostej spółce akcyjnej.
4. Organy prostej spółki akcyjnej i ich struktura.
5. Sposoby rozwiązania prostej spółki akcyjnej.

XI. Łączenie, podział i przekształcenie spółek handlowych. Istota, tryb i skutki.

XII. Odpowiedzialność członków organów spółek kapitałowych oraz wspólników.

1. Subsydiarna i solidarna odpowiedzialność wspólników spółek osobowych. Zasada wyłączenia odpowiedzialności wspólników spółek kapitałowych.
2. Odpowiedzialność wspólników spółek kapitałowych ze spółką lub za szkody wyrządzone spółce.
3. Odpowiedzialność członków zarządu w spółce z o.o. na podstawie art. 299 KSH oraz odpowiedzialność członków zarządu w spółce z o.o. i w spółce akcyjnej na podstawie art. 116 Ordynacji podatkowej.

XIII. Przedsiębiorstwo państwowe i spółdzielnia jako przedsiębiorca.

1. Pojęcie przedsiębiorstwa państwowego (powstanie, znaczenie samorządu pracowniczego, majątek, organy).

2. Komerccjalizacja oraz prywatyzacja przedsiębiorstwa państwowego.
3. Spółdzielnia jako przedsiębiorca (powstanie, członkostwo, organy spółdzielni).
4. Spółdzielnie europejska (SE) jako przedsiębiorca (powstanie, członkostwo, organy SE).

XIV. Prowadzenie działalności gospodarczej przez osoby o specjalnym statusie.

1. Fundacje i stowarzyszenia.
2. Skarb Państwa i jednostki samorządu terytorialnego.
3. Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych.
4. Przedsiębiorca zagraniczny.

XV. Zakończenie bytu prawnego przedsiębiorcy.

1. Upadłość. Istota i podstawy ogłoszenia upadłości.
2. Ogłoszenie upadłości i jej skutki dla upadłego, jego majątku oraz czynności dokonanych przez upadłego.
3. Organy postępowania upadłościowego.
4. Zarząd masą upadłości. Zgłaszanie wierzytelności do masy upadłości.
5. Podział masy upadłości.
6. Upadłość konsumencka.
7. Postępowanie restrukturyzacyjne – istota, funkcje i cel.

XVI. Charakterystyka obrotu powszechnego, gospodarczego i konsumenckiego. Czynności handlowe jako rodzaj czynności cywilnoprawnych.

1. Czynności zobowiązujące, rozporządzające i kreujące.
2. Czynności handlowe jako źródło stosunku prawnego. Czynności jednostronnie i dwustronnie handlowe. Transakcje handlowe.
3. Umowy. Pojęcie, typologia i klasyfikacja. Znaczenie podobieństw i różnic między umowami.
4. Uchwały organów osób prawnych a czynności handlowe.

XVII. Szczególne zasady zawierania umów w obrocie gospodarczym. Pozaumowne źródła zobowiązań.

1. Tryby i sposoby zawierania umów
2. Oferta, negocjacje, aukcja i przetarg jako tryb zawarcia umowy. List intencyjny. Zawarcie umowy poza lokalem przedsiębiorcy oraz zawieranie umów na odległość.
3. Szczególne regulacje dotyczące zawierania umów z udziałem przedsiębiorcy lub między przedsiębiorcami.
4. Forma umowy w obrocie gospodarczym.

5. Pozaumowne źródła stosunków zobowiązaniowym w obrocie gospodarczym. Procedury FIDIC, Incoterms.
6. Czyny nieuczciwej konkurencji, nieuczciwe praktyki rynkowe, praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów oraz praktyki monopolistyczne jako przykłady czynów niedozwolonych będących źródłem zobowiązań w obrocie gospodarczym.

XVIII. Zasady spełnienia świadczeń i wykonywania zobowiązań w obrocie gospodarczym.

1. Zasady spełnienia świadczeń niepieniężnych. Rodzaje i postacie świadczeń niepieniężnych. Metody określania w umowie przedmiotu świadczenia oraz miejsca, sposobu i terminu jego spełnienia. Wykonanie świadczenia polegającego na wydaniu, skutki prawne i koszty wydania.
2. Zasady spełnienia świadczeń pieniężnych.
3. Cena i jej rola w umowie na tle metod interwencji organów państwa.
4. Sposób określenia w umowie świadczenia pieniężnego. Waloryzacja świadczeń pieniężnych.
5. Spełnienie świadczenia pieniężnego. Formy zapłaty, np. weksel, czek i karta płatnicza.

XVIII. Szczególne zasady odpowiedzialności cywilnej w obrocie gospodarczym.

1. Należyta staranność.
2. Odpowiedzialność na zasadzie winy, ryzyka i słuszności.
3. Odpowiedzialność cywilna, administracyjna, karna i karno-administracyjna.
4. Swoboda umów a zakres odpowiedzialności.
5. Odpowiedzialność odszkodowawcza na zasadach ogólnych. Kara umowna.
6. Rękojmia i gwarancja.
7. Sądy gospodarcze. Alternatywne metody rozwiązywania sporów gospodarczych. Arbitraż i mediacja.

XIX. Wygaśnięcie i zmiana zobowiązania.

1. Zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania.
2. Umowa modyfikująca treść zobowiązania i rozwiązująca stosunek prawny.
3. Odstąpienie od umowy i wypowiedzenie umowy.

XX. Umowy w obrocie gospodarczym przenoszące własność oraz dotyczące przedsiębiorstwa.

1. Sprzedaż handlowa i konsumencka. Sprzedaż na raty i inne szczególne rodzaje sprzedaży.
2. Dostawa i zamiana.
3. Pojęcie przedsiębiorstwa i czynności mające za przedmiot przedsiębiorstwo.

XXI. Umowy o świadczenie usług i pośrednictwo handlowe.

1. Zlecenie.

2. Agencja a pośrednictwo w ścisłym tego słowa znaczeniu.
3. Komis. Umowy maklerskie i brokerskie.
4. Inne umowy.

XXII. Umowy o świadczenie usług związanych z transportem.

1. Umowa przewozu w transporcie kolejowym, samochodowym, lotniczym i morskim.
2. Umowa spedycji.
3. Umowa składu.
4. Inne umowy.

XXIII. Umowy dotyczące inwestycji budowlanych.

1. Umowa o roboty budowlane a umowa o dzieło. Generalny wykonawca, podwykonawca, generalny realizator inwestycji.
2. Umowa o prace projektowe.
3. Umowa o zastępstwo inwestycyjne.
4. Inne umowy.

XXIV. Umowy bankowe.

1. Umowa rachunku bankowego.
2. Umowa kredytu bankowego a pożyczka.
3. Formy zabezpieczenia kredytu: zastaw rejestrowy, hipoteka, weksel własny.
4. Gwarancja bankowa
5. Bankowa umowa sekurytyzacyjna.
6. Inne umowy.

XXV. Umowy ubezpieczenia.

1. Ubezpieczenia różnych ryzyk związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.
2. Umowa ubezpieczenia. Znaczenie ogólnych warunków umów. Dystrybucja ubezpieczeń.
3. Ubezpieczenia obowiązkowe. Ubezpieczenia dobrowolne.
4. Charakter umowy, rodzaje umów ubezpieczeniowych.

XXVI. Najem, dzierżawa, leasing oraz licencje w obrocie gospodarczym.

XXVII. Inne umowy w obrocie gospodarczym.

1. Umowa franchisingu,

2. Umowa factoringu,
3. Umowa consultingu,
4. Umowa sponsoringu.
5. Umowa know-how.

XXVIII. Pojęcie papieru wartościowego. Papier wartościowy jako instrument finansowy.

1. Pojęcie i cechy obrotu na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu.
2. Oferta publiczna i jej wymogi.
3. Uczestnicy obrotu zorganizowanego.
4. Papier wartościowy zdematerializowany. Nabywanie zdematerializowanych papierów wartościowych.
5. Fundusze inwestycyjne jako przykład zbiorowego inwestora na rynku regulowanym. Fundusze inwestycyjne a fundusze emerytalne.

XXIX. Rodzaje papierów wartościowych, ze szczególnym uwzględnieniem weksła, czeku, obligacji, listu zastawnego i konosamentu.

1. Konstrukcja przekazu.
2. Weksel trasowany i weksel własny. Weksel *in blanco*. Indos a przelew praw z weksła.
3. Pojęcie czeku i rodzaje czeków.
4. Dochodzenie praw z weksła lub czeku.
5. Obligacje i ich rodzaje.
6. List zastawny – konstrukcja normatywna. Rodzaje listów zastawnych.
7. Konosament oraz inne papiery wartościowe inkorporujące prawa do rzeczy.